

یکشنبه 20 بهمن 1392 - 9 ربیع الثانی 1434 - 9 فوریه 2014

عملیات بزرگ والفجر 8 با رمز یا زهرا(س) در جبهه جنوب در منطقه فاو و در وسعت 800 کیلومتر مربع از بیستم بهمن ماه 1364 آغاز شد.

20 بهمن - 9 ربیع الثانی - 9 فوریه

* دفاع مقدس در گذر تاریخ

* آغاز عملیات بزرگ والفجر 8 در فاو (1364 ش)

اشاره:

عملیات بزرگ والفجر 8 با رمز یا زهرا(س) در جبهه جنوب در منطقه فاو و در وسعت 800 کیلومتر مربع از بیستم بهمن ماه 1364 آغاز شد. در این عملیات هزاران تن از نیروهای ایرانی از رودخانه خروشان اروندرود گذشتند و در اولین روز عملیات، شهر مهم فاو را در جنوب شرقی عراق فتح کردند. این عملیات به قدری غیرمنتظره و از لحاظ نظامی پیچیده و موفقیت آمیز بود که باعث اعجاب کارشناسان نظامی و سیاسی جهان و غافلگیری رژیم عراق شد. این عملیات با هدف فشار بر رژیم صدام برای پایان دادن به اشغال خاک ایران و تن دادن به جبران خسارت‌های وارد شده بر ایران انجام شد و برتری نظامی ایران بر عراق را در دفع تجاوز نظامی این کشور ثابت کرد. نتایج این عملیات عبارتند از: تلفات نیروی انسانی دشمن 3000 نفر اسیر، قریب به 50/000 نفر کشته و زخمی؛ سایر نتایج: آزادسازی حدود 800 کیلومتر مربع و تصرف شهر و تأسیسات نفتی فاو و کارخانه نمک؛ تجهیزات و امکانات: تانک و نفربر: 600 دستگاه انهدامی، 120 دستگاه اغتنامی، هواپیما: 45 فروند انهدامی، هلیکوپتر: 10 فروند انهدامی، خودرو: 500 دستگاه انهدامی، 250 دستگاه اغتنامی، توپ: 150 قبضه انهدامی، 20 قبضه اغتنامی و دستگاه مهندسی: 34 دستگاه اغتنامی. نبرد سرنوشت ساز فاو، به عنوان برجسته‌ترین و پیچیده‌ترین عملیات جنگی جمهوری اسلامی ایران، سرانجام پس از هفتاد و پنج شبانه روز درگیری، که در طول جنگ بی‌سابقه بود، با پیروزی کامل رزمندگان اسلام پایان یافت. از نظر سیاسی، تبعات ناشی از فتح فاو به منزله تغییر در ماهیت سیاسی جنگ بود، به این معنا که اتخاذ استراتژی دفاع متحرک از سوی عراق، پس از فتح خرمشهر، با این هدف بود که جنگ در روند فرسایشی، سرانجام منتهی به پذیرش صلح از سوی ایران شود. اما فتح فاو و ارتقای موقعیت سیاسی و نظامی ایران در شمال خلیج فارس عملاً منجر به پیدایش شرایط جدیدی شد که هیچ گونه مطابقتی با مشخصه‌های جنگ فرسایشی نداشت.

* شهادت شهید مهدی صغیری (1361 ش)

اشاره:

شهید مهدی صغیری در سال ۱۳۴۰ ش در خانواده‌ای متدین در شهرستان بیرجند چشم به جهان هستی گشود. دوران کودکی و تحصیلاتش را تا دوم دبیرستان در بیرجند گذراند. او مشکلات اقتصادی خانواده را کاملاً درک می‌کرد و در اوقات فراغت به کار می‌پرداخت تا قسمتی از مخارج تحصیلش را به دست آورد. در سال دوم دبیرستان ترک تحصیل نمود و برای خدمت در ارتش به آموزشگاه گروهبانی رفت تا ضمن کسب درآمد، کمکی هم برای خانواده باشد. استخدام او در ارتش مصادف با انقلاب اسلامی ایران بود. او که فردی متدین و مقید به تعالیم اسلامی بود، به فرمان حضرت امام خمینی (ره) مبنی بر تخلیه پادگان‌ها لبیک گفت. از تهران به بیرجند آمد و در راهپیمایی‌ها و تظاهرات علیه رژیم منحوس پهلوی شرکت نمود و با پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی، دوباره به محل خدمت خود بازگشت. با شروع جنگ تحمیلی، همراه لشکر ۲۱ ارتش به مناطق جنوب غربی ایران اعزام گردید و در چندین عملیات، از خود رشادت و شهامتی درخور تحسین نشان داد. پس از عملیات فتح‌المبین به‌عنوان مسؤول گروه پل‌سازی، مقدمات حمله‌های بعدی در دارخوین را مهیا نمود و در منطقه دارخوین به‌عنوان فرمانده گروه مین‌بردار مشغول باز نمودن معابر گردید. سپس به دهلران اعزام شد. در آخرین مرخصی که چهل روز قبل از شهادتش بود، با دخترخاله‌اش ازدواج نمود و پس از دو روز زندگی مشترک، راهی جبهه‌های نور علیه ظلمت گشت و در عملیات والفجر مقدماتی در تاریخ بیستم بهمن‌ماه سال ۱۳۶۱ هجری شمسی در منطقه عین‌خوش در سن بیست و یک سالگی بر اثر اصابت ترکش به درجه رفیع شهادت نائل آمد. پیکر پاک شهید مهدی صغیری پس از تشییع باشکوه در بیرجند، در گلزار شهدای این شهرستان به خاک سپرده شد.

* شهادت شهید محمدحسین احسن (1360 ش)

اشاره:

شهید محمدحسین احسن در سال ۱۳۳۵ ش در نجف اشرف در خانواده‌ای متوسط و مذهبی چشم به جهان هستی گشود. در سال ۱۳۵۰ ش به‌همراه هزاران نفر دیگر با خانواده‌اش از عراق بیرون رانده شد. به‌علت گرایش مذهبی شدید، این خانواده هم‌جواری امام هشتم علیه‌السلام را برگزیده و به قصد مجاورت به طرف مشهد آمدند. محمدحسین در دوران انقلاب، اعلامیه‌های امام (ره) را که از نجف می‌فرستادند، در زیر لباس خود پنهان نموده و پخش می‌کرد و بدین‌وسيله، در فعالیت‌های

ضد رژیم پهلوی حضور می‌یافت. او به اتفاق چند نفر از دوستانش برای اولین بار نسبت به چاپ عکس امام (ره) در مشهد اقدام نمودند. بعد از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی، در تمام برداشت‌های محصول که جهاد انجام می‌داد، شرکت می‌جست. با شروع جنگ تحمیلی رژیم بعثی عراق علیه نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران، جزو اولین کسانی بود که دعوت امام (ره) را اجابت نمود و با برادرش صاحب احسن به جبهه خونین شهر شتافت. برادرش از هر دو پا مجروح می‌شود و او در بیمارستان چند روزی از او پرستاری می‌کند و مجدداً به جبهه می‌رود. او فرمانده یک قسمت از گروه خمپاره‌انداز بود و هم‌زمانش وی را «ابوعلی» صدا می‌کردند. قبل از شهادت چند بار زخمی شده و در بیمارستان بستری گردید اما هرگز به خانواده‌اش چیزی نگفت. شهید احسن، جنگ را جنگ علیه باطل و جنگی که زمینه‌ساز ظهور حضرت مهدی (عج) است، می‌دانست و آن را یک واجب شرعی می‌خواند. امام (ره) را نایب برحق امام زمان (عج) و اطاعت ایشان را اطاعت خدا می‌دانست و برطبق این عقیده و ایمان، جان پاک خویش را در راه اسلام و قرآن فدا ساخت. محمدحسین در تاریخ ۱۹ بهمن‌ماه ۱۳۶۰ش، ساعت ۵ صبح در جبهه سوسنگرد و تنگه چزابه مجروح شد و سرانجام روز بعد از آن در تاریخ بیستم بهمن‌ماه سال ۱۳۶۰ هجری شمسی در سن بیست و پنج سالگی، به آرزوی خود رسید و به خدای شهیدان پیوست. مزار شهید محمدحسین احسن در بهشت رضا (ع) مشهد مقدس قرار گرفته است.

20 بهمن در گذر تاریخ

* شهادت آیت الله «سید مصطفی موسوی» پدر «امام خمینی» (ره) به دست اشرار منطقه (1281ش) اشاره:

آیت‌الله سید مصطفی خمینی پدر بزرگوار امام خمینی (ره) در حدود سال 1238 ش (1277 ق) در خمین به دنیا آمد. ایشان پس از پشت سر گذاشتن دروس مقدماتی، برای تحصیل مدارج عالی راهی نجف اشرف گردید و پس از اخذ اجتهاد، در خمین اقامت گزید. این عالم ربانی در دوران اقامت در خمین در قطعه زمینی متعلق به خود کشاورزی می‌نمود و در عین حال به هدایت و ارشاد مردم اشتغال داشت و ملجأ و پناهگاه آنان بود. از این رو در مقابل زورگویی خوانین دست نشانده حکومت وقت، به مقاومت بر می‌خاست. سرانجام، طاغوتیان ندای حق‌طلبی او را با گلوله پاسخ دادند و در مسیر خمین به اراک وی را در 42 سالگی به شهادت رساندند. به هنگام شهادت ایشان، بیش از پنج ماه از تولد حضرت امام نگذشته بود و از آن پس تحت تکفل مادر و عمه خویش قرار گرفتند.

* واگذاری امتیاز خط آهن بندر مُحَمَرَه «خرمشهر» خرم‌آباد به انگلستان (1291 ش) اشاره:

دولت انگلستان که به راه‌های ارتباطی مطمئن و امن در جنوب ایران نیاز ضروری داشت تا به وسیله آن، تجارت بازرگانان انگلیسی و منافع حیاتی آن کشور را تضمین و حفظ کند در این تاریخ موفق به اخذ امتیاز احداث راه آهن مُحَمَرَه (خرمشهر) - خرم‌آباد و بروجرد شد. این امتیاز سه روز پس از امتیاز مشابهی بود که از جانب دولت ایران، به روسیه واگذار گردیده بود.

* حمله گارد شاهنشاهی به همافران نیروی هوایی در پی بیعت همافران با حضرت امام (1357ش) اشاره:

در پی اعلام همبستگی گروهی از همافران و پرسنل نیروی هوایی با انقلاب اسلامی ایران و بیعت با حضرت امام، مزدوران گارد شاهنشاهی در شامگاه 20 بهمن به یکی از پادگان‌های نیروی هوایی در تهران حمله‌ور شدند. به محض انتشار این خبر، مردم مسلمان از همه نقاط تهران برای یاری رساندن به پرسنل نیروی هوایی که در حال مقاومت بودند، به طرف پادگان نیروی هوایی شتافتند. مردم انقلابی که سلاح‌های ابتدایی و ناچیزی در اختیار داشتند با رشادت‌های خود، حمله مزدوران رژیم شاه را با شکست مواجه کردند و به این ترتیب، مرحله نهایی مبارزه مردم برای براندازی رژیم شاهنشاهی در ایران آغاز شد.

* درگذشت استاد «ابوالفتوح عرب زاده» پدر فرش نو ایران (1375 ش) اشاره:

استاد ابوالفتوح عرب‌زاده مشهور به رسام در سال 1293 در تبریز به دنیا آمد. سید ابوالفتوح عرب‌زاده که به او لقب پدر فرش نو ایران را داده‌اند از کودکی با طرح‌ها و رنگ‌ها آشنا شد و این هنر را از پدر فراگرفت. وی در تبریز، نقاشی و طراحی روی فرش و در تهران نقاشی و طراحی بر روی کاشی را دنبال کرد. او علاوه بر این، به هنرهای دیگری چون موسیقی، نمایشنامه، مجسمه‌سازی، خطاطی، نقاشی رنگ و روغن و... علاقه داشت. رسام عرب‌زاده در 1373 با اهدای 66 قطعه فرش نفیس از مجموعه دست بافته‌های خود، پایه‌های اولیه تشکیل نهادی تحت عنوان بنیاد فرهنگی و هنری فرش رسام عرب‌زاده را با همکاری شهرداری تهران ایجاد کرد. قفس رنگ‌ها، خم معرفت، ساحل خیال و فتح سومات از آثار طراحی فرش اوست. وی در آخرین روز از ماه رمضان، بر اثر ایست قلبی درگذشت و در بهشت زهرا مدفون گردید.

* نیروهای ایرانی جاده سلالور مسقط را از کنترل شورشیان خارج کردند. (1352ش) اشاره:

در اثر فشار افکار عمومی دولت ناگزیر اعلام کرد از مدتی قبل نیروهای نظامی ایران به ظفار اعزام شده‌اند و همراه با شورشیان منطقه نبرد می‌کنند و تا هر زمان که لازم باشد به کمک به نیروهای عمان ادامه خواهند داد و نیروهای ایرانی جاده سلالور مسقط را از کنترل شورشیان خارج کردند.

* مهدی بازرگان نخست وزیر موقت دولت انقلابی طی یک سخنرانی که در دانشگاه تهران ایراد کرد برنامه دولت موقت را اعلام نمود. (1357ش)

اشاره:

بازرگان در نخستین سخنرانی اش در برابر مردم گفت: مأموریتی که رهبر انقلاب به من داده است، پرمخاطره ترین و سنگین ترین مأموریت در عمر 71 ساله مشروطیت ایران است که به نخست وزیر ایران داده شده است. آنگاه بازرگان افزود: خطوط اصلی و وظایف دولت موقت به قرار ذیل است: 1- احراز و انتقال قدرت 2- ارائه و اثبات حقانیت (همان رفاندوم) 3- احیاء و اداره اصلاح مملکت 4- انتخابات مجلس مؤسسان و ارجاع به آراء عمومی برای تدوین و تصویب قانون اساسی جدید 5- انتخابات مجلس شورای ملی 6- استعفا و تحویل کار به رئیس جمهور و به دولت رسمی بعدی

* به گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس، اعتراض حدود صد نفر از دانشجویان ایرانی به سیاست های شاه ایران (1356ش) اشاره:

ضمن سردادن شعار «زنده باد حقوق بشر، مرده باد شاه» در مرکز شهر کانزاس سیتی اقدام به برپایی راهپیمایی کردند. علی مبارز، سخنگوی دانشجویان، علت این تظاهرات را اعتراض دانشجویان کانزاس، میسوری و آیوا در کشتار 200 نفری قیام اخیر قم اعلام کرد.

* پل کارون آماده بهره برداری شد. (1349ش)

* در حمزه آباد بر اثر سقوط بهمن 40 خانوار زیر برفها مدفون شدند (1350ش)

* یک باند برگ و مجهز جعل کارت های آزمایش رانندگی که در آن بیست نفر فعالیت می کردند به وسیله پلیس کشف شد (1353ش)

* بار دیگر نیروهای نظامی عراقی مرزهای ایران را مورد تجاوز قرار دادند و قوای مرزی ایران حملات دشمن را دفع کردند (1353ش)

* سپهبد ربیعی به فرماندهی نیروی هوایی منصوب شد (1355ش)

* طرفداران بختیار در میدان امجدیه تظاهرات کردند (1357ش)

* متجاوز از یک هزار و پانصد نفر از عشایر و ایلات بختیاری در مقابل دانشگاه تهران تظاهرات کرده و دولت بازرگان را تایید قرار دادند (1357ش)

* 9 ربیع الثانی در گذر تاریخ

* شهادت «نجیب الدین سمرقندی» دانشمند خراسانی (610 ق)

اشاره:

ابوحامد نجیب الدین علی بن عمر سمرقندی، پزشک و داروشناس مسلمان، در طب بسیار حاذق بود و تحقیقات جامعی در زمینه داروها انجام داد. همچنین کتب و رسالات متعددی درباره داروهای مختلف به رشته تحریر درآورد. یکی از مهم ترین تالیفات این پزشک برجسته، الاسباب و العلامات نام دارد که در باب علت ها و علائم بیماری هاست. از دیگر آثار ارزنده سمرقندی می توان به کتاب الالباب در علم طب اشاره کرد. این طبیب خراسانی سرانجام در حمله مغول ها به هرات، کشته شد. * درگذشت شیخ «ابوالبقاء» معروف به «عکبری» پزشک معروف مسلمان (616ق)

اشاره:

ابوالبقاء، عبدالله بن حسین بن عبدالله عکبری بغدادی، عالم در ادبیات، فقه و تفسیر و اصول بود. وی علوم عربی را نزد ابن خشاب و یحیی بن نجاح و حدیث را نزد ابویعلی فراء آموخت. وی در کودکی به علت بیماری آبله نابینا گشت. گوینده کتب را بر او می خواندند و او مطالب را در ذهن خویش فراهم می آورد و سپس به کاتب، املا می کرد. ابوالبقاء دارای حافظه ای نیرومند بود و کتاب های متعددی به همین روش نگاشت. شرح مَفَصَل زمخشری، اعراب القرآن موسوم به تفسیر التبیان، اعراب الحدیث و... از جمله آثار اوست. وی در بغداد مدفون گشت.

* رحلت آیت الله سید حیدر حلی (1304 ق)

اشاره:

ابوالحسن سیدحیدر بن سلیمان بن داود حلی حسینی، نه تنها نخستین شاعر عصر خود، بلکه امام شعرای عراق به شمار می رود. فصاحت بیان و قوت ایمان داشت و به جهت کثرت اشعاری که در مناقب و مراثی اهل بیت (ع) سروده است به شاعر اهل بیت شهرت دارد. الذرّ الیتیم و العقد المَفَصَل از آثار اوست. وی در پنجاه و هشت سالگی وفات یافت.

* 9 فوریه در گذر تاریخ

* مرگ «آندره وزالیوس» کالبد شکاف معروف بلژیکی (1564م)

اشاره:

آندریاس وسالیوس یا آندره وزالیوس در 31 دسامبر 1514م در بروکسل در بلژیک به دنیا آمد. وی پس از طی تحصیلات متوسطه، وارد دانشگاه شد و در رشته پزشکی فارغ التحصیل گردید. وزالیوس از آن پس، در حالی که بیشتر از بیست سال نداشت، به استادی دانشگاه رسید و به تدریس پرداخت. با این حال، وی مایل به شناخت اجزای درونی انسان بود و به کالبد شکافی بدن آدمی علاقه داشت. از این رو طی سال های بعد تلاش های زیادی برای شناختن عملکرد اعضای مختلف بدن از طریق تشریح به عمل آورد و نتایج تحقیقات خود را در کتابی به نام کارخانه بدن انسان گردآوری کرد. این کتاب به عنوان نخستین اثر در باب تشریح بدن انسان، در دنیای آن روز شهرت بسیار یافت. مزایای عمده آن بر سایر کتب قدیمی، در تصاویر

جالب آن بود. وزالیوس در کتاب خود، بدن آدمی را به طور طبیعی به نمایش درآورده و عضلات بدن را در حال انقباض طبیعی و نیز استخوان‌ها را در وضع عادی زندگی، به حدی طبیعی نشان داده که می‌توان گفت هیچ تصویری تا آن زمان برتر و بهتر از آن ترسیم نگردیده است. کتاب وزالیوس به نوعی آغاز تشریح نوین به شمار می‌رود و وزالیوس با این کتاب، دانش تشریح را وارد مرحله عملی دقیقی نمود. وزالیوس گرچه از نظر کالبدشکافی مردی بسیار دقیق بود، با این حال پاره‌ای از نظرات فیزیولوژی قدیم را قبول داشت. با این حال برخلاف ارسطو که قلب را مرکز زندگی و هوش و عواطف می‌دانست، وزالیوس عقیده داشت که مغز و سلسله اعصاب این وظیفه را برعهده دارند. تحقیقات گسترده وزالیوس در رشته پزشکی، توانست سیر جدیدی به حرکت علم طب دهد به طوری که می‌توان گفت طب جدید پیشرفت خود را مدیون تحقیقات و تجربیات وزالیوس می‌داند. وزالیوس مدتی را به عنوان پزشک مخصوص دربار گذراند اما پس از چندی با اتهاماتی مبنی بر کفر و دزدیدن جسد آدمیان و تشریح آن از سوی مخالفانش روبرو شد که در دادگاه تفتیش عقاید به مرگ محکوم شد. اما با وساطت پادشاه از مرگ نجات یافت و به تبعید به بیت‌المقدس محکوم گردید. آندره وزالیوس سرانجام در مسیر سفر به بیت‌المقدس در 9 فوریه 1564م در 50 سالگی درگذشت.

* آغاز حکومت جمهوری در انگلستان به ریاست «الیور کرامول» (1649م)

اشاره:

اولیور کرامول، فرمانده ارتشی بود که حامیان پارلمان انگلیس تشکیل داده بودند تا به عنوان اعتراض به استبداد چارلز اول، پادشاه این کشور به مقابله با وی بپردازد. ارتش چارلز اول در رویارویی با نیروهای مجلس شکست خورد و خود شاه به حکم مجلس در 30 ژانویه سال 1649م گردن زده شد. با شکست سلطنت‌طلبان، مجلس انگلیس در روز 9 فوریه 1649م، نظام پادشاهی را لغو و حکومت جمهوری را جای‌گزین آن کرد و کرامول را به عنوان اولین رئیس‌جمهور انگلستان برگزید. با این حال، کرامول که به حمایت از اقتدار مجلس قیام کرده بود، با دستیابی به قدرت، پارلمان قبلی و پارلمان تشکیل شده در زمان خود را منحل ساخت و با عنوان فرمان‌روای نگهبان تا زمان مرگ به حکومت مقتدرانه خود ادامه داد. کرامول در مدت حدود 9 سال حکومت مستبدانه خود، جنگ‌های زیادی کرد که فجع‌ترین آنها، حمله به ایرلند و کشتار گسترده مردم این سرزمین به خاطر مخالفت با او، بود. کرامول سرانجام در سوم سپتامبر 1658م درگذشت و پسرش جانشین او شد. اما وی نیز پس از هشت ماه حکومت، به خاطر بی‌کفایتی و نیز فشار سران ارتش، مجبور به استعفا گردید و بار دیگر نظام سلطنتی در انگلیس احیا شد. (ر.ک: 3 سپتامبر)

* تشکیل اولین جلسه صلیب سرخ در «ژنو» به نام جمعیت فواید عامه (1863م)

اشاره:

«کمیتة بین المللی صلیب سرخ» که در سال 1863 میلادی تأسیس شد و از 25 نفر از بزرگان سوئیزی تشکیل شده بود که هنگام جنگ به عنوان میانجی بی طرف خدمت کنند.

* مرگ «یوری آندروپوف» رهبر پیشین اتحاد جماهیر شوروی (1984م)

اشاره:

یوری ولادیمیر یوویچ آندروپوف سیاست‌مدار برجسته شوروی در پانزدهم ژوئن 1914م به دنیا آمد و تحصیلات خود را در رشته راه و ساختمان به پایان برد. وی از جوانی وارد فعالیت‌های سیاسی شد و به حزب کمونیست شوروی پیوست. آندروپوف در سال 1953م به سفارت شوروی در مجارستان دست یافت و هنگامی که نیروهای شوروی در سال 1956م به این کشور حمله کردند، رهبری اصلی عملیات اشغال نظامی این شهر و سرکوب خونین اصلاح‌طلبان مجاری را بر عهده گرفت. وی با پایان یافتن دوران چهارساله سفارت در مجارستان، به شوروی بازگشت و پس از عضویت در کمیته مرکزی حزب کمونیست شوروی، در سال 1973م، عضو دفتر سیاسی این حزب که نقش مهمی در ارکان قدرت شوروی داشت، شد. آندروپوف هم‌چنین در سال 1967م به ریاست سازمان جاسوسی شوروی سابق موسوم به کا.گ.ب انتخاب شد و این سمت را تقریباً تا زمان مرگ لئونید برژنف رهبر پیشین شوروی در سال 1982م، به مدت 15 سال بر عهده داشت. هفت ماه پس از مرگ برژنف، آندروپوف به دبیر کلی حزب کمونیست شوروی که بالاترین مقام رسمی آن کشور بود، منصوب شد و این مقام را تا زمان مرگ به مدت 15 ماه حفظ کرد. آندروپوف در زمان حکومت خود، مبارزه‌ای را برای ریشه‌کن ساختن فساد سیاسی و اقتصادی بازمانده از دوران برژنف آغاز کرد و مشوق تولید و بهره‌وری بیشتر گردید. او هم‌چنین دست به تصفیه بسیاری از مقامات شوروی سابق زد، اما در سیاست‌های خود چندان موفق نشد. آندروپوف مذاکرات محدود ساختن سلاح‌های استراتژیک هسته‌ای موسوم به سالت را به بن‌بست کشاند و سیاست غیرفعالی را در جهان، به ویژه در رابطه با برخوردهای تهاجمی آمریکا در خارج از قلمرو نفوذ شوروی سابق ارائه داد به طوری که شوروی تنها به محکوم ساختن آمریکا اکتفا می‌کرد. با این حال، در دوران زمام‌داری آندروپوف، مسابقه تسلیحاتی افزایش یافت و ساخت سلاح‌های هسته‌ای در برنامه کار هر دو ابرقدرت قرار گرفت. در این دوره پانزده ماهه، میزان کمک‌های خارجی شوروی کاهش یافت که کشورهای کمونیستی به ویژه در جنوب آفریقا، از این بابت اظهار نگرانی می‌کردند. آندروپوف که از بیماری کلیوی و دیابت رنج می‌برد در دوره زمام‌داری خود، توانایی کمترین تغییر در سیاست‌های داخلی و خارجی را نداشت. یوری آندروپوف پس از ماه‌ها غیبت و حاضر نشدن در ملا عام سرانجام در نهم فوریه 1984م در 70 سالگی در مسکو درگذشت و چرنینکو به جانشینی وی برگزیده شد.

* اعلام حالت فوق العاده و انحلال جبهه نجات اسلامی الجزایر (1992م)

اشاره:

در پی پیروزی چشم‌گیر اسلام‌گرایان در انتخابات پارلمانی الجزایر، نظامیان حاکم بر این کشور، در 9 فوریه 1992م نتایج انتخابات را باطل و حزب اسلام‌گرای جبهه نجات اسلامی الجزایر را غیرقانونی اعلام کردند. چندی بعد، تعدادی از سران و اعضای این حزب نیز دستگیر شدند. این اقدامات نظامیان حاکم بر الجزایر، باعث آغاز یک دوره درگیری و خشونت در این کشور شد که قربانیان بسیاری بر جای گذاشت. لازم به ذکر است که انتخابات پارلمانی الجزایر در دسامبر سال 1991م انجام شد و در صورت پذیرش نتایج آن توسط حکومت، به حاکمیت سی ساله جبهه آزادی بخش ملی الجزایر خاتمه داده می‌شد. (ر.ک: 4 مارس)